

Motion av Miljöpartiet de gröna om FN:s konvention om barnets rättigheter

FN:s Barnkonvention är en bindande överenskommelse mellan de stater som har anslutit sig till den, den ratificerades av Sveriges riksdag år 1990. Staterna är förpliktigade att vidta alla lämpliga åtgärder för att genomföra konventionen. Sedan Sverige ratificerade barnkonventionen har regeringen och myndigheter bedrivit ett aktivt arbete för att genomföra konventionen. Barnrättspolitikerna är ett eget politikområde med fokus på att genomföra barnkonventionen på statlig och kommunal nivå.

Barnombudsmannen har på uppdrag av regeringens sedan 1995 ställt frågor till Sveriges kommuner om deras arbete med Barnkonventionen. Den första nationella strategin för att förverkliga Barnkonventionen antogs för femton år sedan (prop. 1997/98:182). Cirka 25 myndigheter är inblandade i insamlandet av statistik och annan information om barns livsvillkor. Trots detta saknas viktiga data om situationen på kommunal nivå.

Regeringens senaste strategi för att stärka barnets rättigheter (prop. 2009/10:232) gäller för alla offentliga aktörer på statlig, regional och kommunal nivå.

Regeringen ingick 2010 en överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om att stärka genomförandet av barnets rättigheter i Sverige. Överenskommelsen hade sin grund i regeringens proposition (2009/10:232) för att stärka barnets rättigheter. SKLs arbete kom att kallas för Handslaget, syftet var att Barnkonventionen blir synlig i kommuners, landstings och olika verksamheters styrdokument. Både regeringen och riksrevisionen slog fast att kommunerna, trots upprepade myndighetsdirektiv, inte följt kraven och infriat målen i barnkonventionen.

I kommunledningens tjänsteutlåtande 120126 (KS 2011/0087) gällande Miljöpartiets motion om barnkonventionen står att

- kommunstyrelsen återkommer till kommunfullmäktige med förslag på hur Danderyds kommun ska arbeta i enlighet med FN:s konvention om barns rättigheter
- motionen remitterats till samtliga nämnder och alla nämnder ställde sig positiva till grundtankarna i motionen
- socialkontoret svarat "det viktigaste är att ett generellt kommunövergripande arbete inleds och att det arbetet ges central betydelse, att socialkontoret ser att en arbetsgrupp bestående av representanter från kommunens olika verksamheter tillsätts och ges i uppdrag att utifrån kommunledningens direktiv ta fram förslag på styrdokument

Handslaget genomfördes i samråd med Barnombudsmannen och i en enkät som skickades ut till samtliga kommuner frågade SKL bl a om kommunfullmäktige fattat

beslut om ett övergripande styrdokument om att arbeta utifrån barnkonventionen. SKL mål var att kommunfullmäktige senast i november 2013 skulle utifrån barnkonventionen anta ett policydokument som inbegriper politiker, chefer och samtliga medarbetare inom kommunen – och att kommunens revisorer skulle ansvara för granskningen av hur policyn efterlevs.

Regeringens konstaterade i betänkandet *Barnkonventionen blir svensk lag* (SOU 2016:19) att det, trots uttryckliga bestämmelser om barnets bästa i svensk lagstiftning, finns en rad brister när det gäller genomslaget för barns rättigheter enligt barnkonventionen. Vidare att kartläggningen visar att myndigheters syn på barn som bärare av rättigheter brister och att det krävs ett mer rättighetsbaserat synsätt.

Den 1 januari i år blev barnkonventionen svensk lag, mycket pga de brister som regeringen konstaterat finns på kommunal nivå. Det är den viktigaste reformen för barn i Sverige på 30 år. Inkorporationen av barnkonventionen innebär inte någon ny uppgift för kommunen då lagar och föreskrifter sedan länge ska tolkas i enlighet med barnkonventionen. Det inkorporationen innebär är att alla på alla nivåer inom offentlig verksamhet ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen vid alla avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocessen.

Av regeringens Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter (DS 2019:23) framgår att det ska finnas skrivningar om rättigheterna i alla styrande dokument, att budgetdokumentet är särskilt viktigt för att identifiera vilka konsekvenser budgeten kan få för barns rättigheter och livsvillkor. Vidare fastställer regeringen att det är viktigt med återrapportering till den politiska nivån för att säkra att rättigheterna tillämpas i organisationen.

Miljöpartiet de Gröna tycker det nu är tid för att även Danderyd ska ta steget från gester och retorik till praktik och handling. Det är snart nio år sedan vi uppmanade kommunfullmäktige att följa regeringens och riksrevisionens krav att fatta ett övergripande beslut om att kommunen ska arbeta i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter (KS 2011/0087).

Miljöpartiet uppmanar Kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att

- i enlighet med kommunledningskontorets tjänsteutlåtande 120126 (KS 2011/0087) återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur Danderyds kommun ska arbeta i enlighet med FN:s konvention om barns rättigheter
- ta fram förslag till ett nytt kommunövergripande styrdokument utifrån barnkonventionen

Danderyd 2020-03-02

Carolin Robson

Ruby Rosén